

PRAKTIKË E SUKSESSHME ANDRËMINES

Dorëzuar nga: Dom Spain

An aerial photograph of a rugged coastline with rocky cliffs and clear turquoise water. A large, semi-transparent blue circle is overlaid on the right side of the image. In the center, a white circle contains the text 'CIRCULAR ALBANIA TOURISM'.

CIRCULAR
ALBANIA
TOURISM

Co-funded by the
European Union

SEKSIONI 1: TË DHËNA BAZË

- Titulli i praktikës më të mirë: Andròmines - "Rikthe Plastikën Tënde"!
- Faqja e internetit: <https://espigoladors.cat/>; <https://andromines.net/es/proyectos/precious-plastic/>
- Rrjetet sociale: <https://www.facebook.com/AndrominesInserciolMediambient/>
- Vendndodhja: Stree Vallès, n° 57-59, El Prat de Llobregat (Barcelona, Spanjë).

SEKSIONI 2: PËRMBLEDHJE E PRAKTIKËS

• Përshkrim i Shkurtër i Praktikës:

- "Rikthe Plastikën Tënde" është një iniciativë e ekonomisë qarkulluese nga Andròmines në bashkëpunim me AC Hotels në Barcelonë. Ajo fokusohet në transformimin e mbeturinave plastike të mbledhura nga hotelet në suvenire Panot de Andròmines, pllaka ikonike me formë luleje me katër petale, të bëra nga shishet HDPE (polietileni me densitet të lartë) dhe kapakët PP (polipropileni) të ricikluara. Këto pllaka janë të frymëzuara nga dizajni historik i kalldrimit të Barcelonës. Projekti ka dy objektiva kryesore: promovimin e qëndrueshmërisë mjedisore duke reduktuar mbeturinat plastike në mënyrë lokale përmes riciklimit me emetime të ulëta, duke arritur një ulje minimale prej 25% të emetimeve të CO₂, dhe nxitjen e përfshirjes sociale dhe punësimit të grupeve vulnerabël. Duke menaxhuar mbeturinat në nivel lokal dhe krijuar produkte simbolike, iniciativa inkurajon konsum të përgjegjshëm dhe demonstroi ndikimin pozitiv të veprimeve lokale në sfidat mjedisore dhe sociale.

• Periudha e Implementimit: 1993 - në vazhdim

- Statusi:

☐ I Planifikuar ☐ Fazë pilotimi ☐ Implementuar plotësisht ☒ Në vazhdim dhe zhvillim

• Fushat Tematike të Trajtuar:

☐ Nga Ferma në Tavinë / Sistemet e Ushqimit të Qëndrueshëm

☒ Menaxhimi i Mbeturinave

☐ Efikasiteti i Burimeve

☐ Tjetër: _____

• Përshkruani se si praktika përputhet me fushat tematike të përzgjedhura:

Iniciativa "Rikthe Plastikën Tënde" është një shembull i menaxhimit të qëndrueshëm të mbetjeve që kombinon përgjegjësinë mjedisore me ndikimin social. Duke mbledhur mbeturina plastike nga hotelet dhe duke i transformuar ato në suvenire me kuptim, siç është Panot-i ikonë i Barcelonës, projekti përqafton parimet thelbësore të ekonomisë qarkulluese. Në vend që kjo plastikë të përfundojë si mbetje në landfill, të digjet apo të eksportohet në vende me infrastrukturë të dobët të menaxhimit të mbetjeve, programi e përpunon atë në nivel lokal. Nga këndvështrimi mjedisor, kjo tregon një mënyrë më efikase dhe të përgjegjshme të përdorimit të burimeve. Duke kthyer mbeturinat në objekte me rëndësi kulturore, projekti ofron një përvojë autentike që tërheq udhëtarët modernë, duke dëshmuar se qëndrueshmëria nuk është vetëm e mirë për planetin, por edhe forcon identitetin dhe tërheqjen promovuese të destinacionit.

• Shpjego si përshtatet ky aktivitet me sektorin e turizmit:

Iniciativa "Rikthe Plastikën Tënde" integrohet në sektorin e turizmit, duke ofruar një model të qartë për të tjerët që ta ndjekin. Ajo fillon me hotelet që mbledhin mbeturina plastike nga klientët dhe veprimtarinë e përditshme, duke i larguar ato nga rrjedha konvencionale e mbetjeve. Kjo plastikë më pas transformohet lokalisht në suvenire me rëndësi kulturore, si pllaka ikonike Panot e Barcelonës. Kjo praktikë ofron një shembull të prekshëm të një sistemi me qarkullim të mbyllur brenda industrisë së mikpritjes. Hotelet jo vetëm menaxhojnë mbetjet; ato i ri-përdorin ato në mënyrë aktive, duke krijuar një produkt të ri me vlerë kulturore dhe mjedisore. Kjo jo vetëm që zvogëlon gjurmën e karbonit, por edhe angazhon turistët, duke i lejuar ata të mbështesin drejtpërdrejt një iniciativë të qëndrueshme lokale. Ky model demonstroi se bashkëpunimi me iniciativë qarkore mund ta kthejë problemin e mbetjeve në një aset unik dhe të tregtueshëm, në përputhje me parimet e turizmit etik dhe të qëndrueshëm.

- **Çfarë vlerash mësimore ofron kjo praktikë për trajnimin AFP, zhvillimin e kurrikulave ose ndërtimin e kapaciteteve të profesionistëve?**

Kjo iniciativë ofron një model të fuqishëm mësimor për programet dhe profesionistët e arsimit profesional dhe teknik (AFP), duke e zhvendosur fokusin nga thjesht reduktimi i mbetjeve në ripërdorimin aktiv të tyre. Ajo tregon se si një sfidë e zakonshme operationale — mbetjet plastike — mund të kthehet në një aset të prekshëm përmes bashkëpunimit.

Për studentët dhe profesionistët e industrisë së mikpritjes, kjo praktikë mëson vlerën e zbatimit të një ekonomie qarkulluese brenda hoteleve dhe restoranteve. Në vend që të merren vetëm me riciklimin, ata mësojnë se si të bashkëpunojnë me iniciativa lokale si Andromines për të kthyer shishet plastike dhe kapakët nga mbetjet e klientëve dhe kuzhinës në produkte të reja dhe të tregtueshme, siç janë suveniret Panot.

SEKSIONI 3: SFIDAT DHE PËRSHTATJA ME PARIMET E EKONOMISË QARKULLUESE

- **Çfarë sfidash ose pengesash u adresuan?**

- ☒ Menaxhimi dhe hedhja e mbeturinave
☐ Përdorimi i energjisë/resurseve
☐ Kufizimet infrastrukturore
☐ Sezonaliteti
☐ Mangësitë në aftësi dhe kapacitete
☒ Vetëdije e ulët për Ekonominë Qarkulluese (EC)
☐ Rezistenca në sjellje
☐ Kufizime financiare ose mungesë fondesh

- **Si u tejkaluan këto sfida?**

Iniciativa trajton problemet lokale me mbeturinat plastike duke krijuar një sistem riciklimi me qarkullim të mbyllur. Mbeturinat plastike nga hotelet mbledhen, ndahen dhe përpunohen lokalisht, duke reduktuar nevojën për eksportimin e mbeturinave jashtë vendit. Kjo përmirëson gjurmueshmërinë e mbeturinave, minimizon ndikimin mjedisor dhe krijon një model të qëndrueshëm menaxhimi të mbeturinave të lidhur direkt me sektorin e turizmit. Për më tepër, prodhimi dhe shitja e suvenireve Panot ndihmuan në rritjen e ndërgjegjësimit publik dhe të turistëve mbi konceptet e Ekonomisë Qarkulluese. Përmes përpjekjeve të komunikimit dhe bashkëpunimeve me hotelet, projekti theksoi se si mbeturinat plastike mund të transformohen në produkte me kuptim dhe rëndësi kulturore, duke inkurajuar sjellje më të qëndrueshme të konsumatorëve, dhe iniciativa gjeneron të ardhura për të mbështetur operationet e vazhdueshme. Ky model vetë-financimi zvogëlon varësinë nga financimet e jashtme, duke siguruar qëndrueshmëri afatgjate.

- **Cilat strategji të ekonomisë qarkulluese adreson kjo praktikë?**

- ☒ Reduktimi / ripërdorimi / riciklimi i mbeturinave
☐ Energjia e rinovueshme / efikasiteti i energjisë
☐ Kursimi i ujit
☐ Dizajni i produkteve / shërbimeve qarkore
☐ Sistemet e ushqimit të qëndrueshëm / zinxhirët e shkurtër ushqimorë
☐ Eko-çertifikimet ose standardet e gjelbërta
☐ Riparimi, rinovimi, ose ripërdorimi i infrastrukturës / mobiljeve
☐ Mjetet digjitale për qarkullim ose qëndrueshmëri

- **Përshkruani pse kjo praktikë mund të konsiderohet si një 'praktikë më e mirë' dhe si kontribuon ajo në një ose më shumë parime të ekonomisë qarkulluese**

Iniciativa "Rikthe Plastikën Tënde" është një praktikë e mirë sepse ofron një model të matshëm për një ekonomi të turizmit qarkullues. Ajo shkon përtej riciklimit të thjeshtë duke krijuar një sistem të plotë me qarkullim të mbyllur brenda sektorit të mikpritjes. Kjo praktikë kontribuon direkt në disa parime të ekonomisë qarkulluese:

- Mbajtja e Burimeve në Përdorim: Iniciativa ndërhyr aktivisht në mbeturinat plastike nga hotelet dhe i transformon ato në suvenire të reja dhe me vlerë.
- Dizajni për Eliminimin e Mbeturinave: Duke kthyer mbeturinat plastike në një produkt të dëshirueshëm, projekti ndryshon thelbësisht mënyrën se si perceptohen mbeturinat, duke treguar se ato mund të jenë një burim i vlefshëm dhe jo një barrë.

- **Përshkruani pse kjo praktikë mund të konsiderohet si novative. Çfarë qasjeje të re, krijuese ose të përdorur pak sjell vlerë të shtuar në zhvillimin e turizmit qarkullues?**

Ky model qarkullues hiper-lokal transformon një problem të zakonshëm, mbeturinat plastike, në një mundësi për edukim, angazhim dhe fuqizim ekonomik. Një aspekt veçanërisht kreativ është përdorimi i Panot-it, një simbol ikonik i Barcelonës, si dizajn i produktit. Duke inkorporuar trashëgiminë lokale në dizajnin qarkullues të produktit, projekti e kthen një artikull të ricikluar në një suvenir të dëshirueshëm dhe të pasur me histori. Për më tepër, iniciativa prezanton një model vetë-financues për qarkullimin. Prodhimi dhe shitja e suvenireve redukton varësinë nga financimet e jashtme, duke siguruar qëndrueshmëri afatgjatë.

SEKSIONI 4: BASHKËPUNIMI

- **Përshkruani çdo bashkëpunim që ka qenë i përfshirë në zhvillimin e kësaj praktike. A përfshin kjo praktikë autoritete lokale apo grupe të tjera?**

Bashkëpunimi kryesor është me AC Hotels, që luan një rol qendror në suksesin dhe zbatimin e iniciativës “Rikthe Plastikën Tënde”. Si partner kyç në fushën e mikpritjes, AC Hotels siguron burimin kryesor të materialeve të përpunuara, konkretisht mbeturinat plastike të krijuara nga klientët, siç janë shishet HDPE dhe kapakët PP. Këto materiale mbledhen direkt nga veprimtaria e hotelit, duke integruar iniciativën në praktikën e përditshme të menaxhimit të mbeturinave të hotelit.

SEKSIONI 5: REZULTATET DHE RIPËRDORUESHMËRIA

- **Çfarë rezultatesh të matshme janë arritur?**

Iniciativa “Rikthe Plastikën Tënde” ka sjellë rezultate të matshme që tregojnë një model të suksesshëm të ekonomisë qarkulluese. Projekti transformoi 92 kg mbeturina plastike nga hotelet në produkte të reja, konkretisht 672 suvenire “Panot”. Ky proces parandaloi drejtpërdrejt eksportimin e plastikës në vende të Afrikës dhe Azisë, një praktikë e zakonshme në Europë. Duke përpunuar plastikën në mënyrë lokale, iniciativa arriti të ulë së paku 25% emetimet e CO₂ për kilogram plastikë në krahasim me metodat konvencionale. Kjo përkthehet në maksimum vetëm 0.56 kg ekuivalent CO₂ për çdo kilogram plastike të transformuar. Iniciativa jo vetëm që redukton ndikimin mjedisor, por krijon edhe një produkt të ri, të prodhuar lokalisht, duke theksuar vlerën e mbeturinave dhe duke forcuar mesazhin pozitiv të qëndrueshmërisë ndaj turistëve.

- **Pse kjo praktikë është e rëndësishme për kontekstin e turizmit në Shqipëri?**

“Iniciativa ‘Rikthe Plastikën Tënde’ është jashtëzakonisht e rëndësishme për kontekstin e turizmit në Shqipëri, duke marrë parasysh rritjen e shpejtë të vendit. Shumë destinacione, veçanërisht në zonat rurale, shpesh përballen me vështirësi në menaxhimin efektiv të mbeturinave. Kjo iniciativë ofron një zgjidhje konkrete duke treguar se si hotelet mund të menaxhojnë plastikën e tyre lokale. Duke mbledhur dhe transformuar shishet dhe kapakët plastik në suvenire unike, me vlerë kulturore, kjo praktikë redukton ndotjen që mund të dëmtojë mjediset natyrore, të cilat janë jetike për turizmin. Ky cikël lokal qarkullues eliminon nevojën për transport të kushtueshëm dhe me emetime të larta karboni për mbeturinat.

- **Cili është potenciali i zgjerimit të mëtejshëm të kësaj praktike? Si mund të aplikohet ose përshtatet në destinacione ose biznese të tjera turistike në Shqipëri?**

“Rikthe Plastikën Tënde” ka potencial të madh për zgjerim në sektorin e rritje të shpejtë të turizmit në Shqipëri. Ajo mund të përshtatet lehtësisht nga hotelet, restorantet dhe bizneset e tjera që lidhen me turizmin në të gjithë vendin. Këto biznese mund të zbatojnë skema të thjeshta mbledhjeje për lloje specifike të mbeturinave plastike, si HDPE (nga shishet e shamos) dhe PP (nga kapakët e shisheve). Kjo shtrihet përtej mbeturinave të klientëve, duke përfshirë edhe plastikën e përshtatshme nga kuzhinat dhe lavanderitë, duke krijuar një sistem të plotë të menaxhimit të brendshëm të mbeturinave. Plastikën e mbledhur mund ta dërgojnë më pas tek organizata lokale për ripërdorim. Shqipëria ka kompani të specializuara në menaxhimin dhe riciklimin e mbeturinave që mund të bashkëpunojnë me sektorin e turizmit. Për shembull, Polymeran General Recycle Albania dhe Green Recycling janë dy kompani që riciklojnë polimere të ndryshme plastike, duke përfshirë PET, PP dhe HDPE, duke përdorur teknologji moderne. Bashkëpunimi me organizata të tilla do t'i lejonte bizneset turistike të krijojnë një cikël të qarkullueshëm të prekshëm, duke transformuar mbeturinat e tyre në produkte të reja.

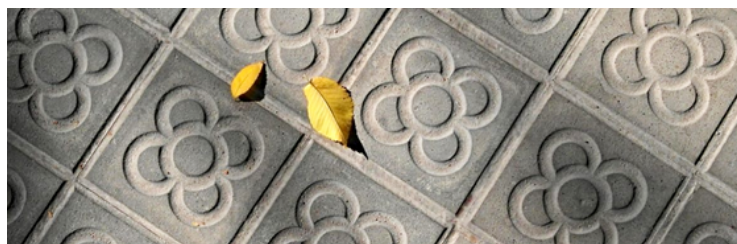

- **Çfarë këshillash do t'u jepje të tjerëve që duan të zbatojnë një iniciativë të ngjashme?**

Për hotelet, restorantet dhe madje edhe shkollat profesionale (AFP), ndërtimi i partneriteteve të forta me organizata lokale të ekonomisë qarkulluese ose kompani riciklimi është çelësi për një përpunim efektiv të mbeturinave. Një hap i mirëfilltë fillestar është të përqendrohen në rrjedha specifike dhe të menaxhueshme të mbeturinave, si shishet plastike dhe kapakët, për të krijuar një proces pune efikas. Për bizneset e turizmit, komunikimi i kësaj historie qëndrueshmërie ndaj klientëve dhe vizitorëve është thelbësor, pasi jo vetëm që përmirëson përvojën e klientit, por edhe rrit reputacionin e markës për përgjegjësinë mjedisore.

SEKSIONI 6: FOTO

- **Foto nga praktika:**

Co-funded by the
European Union

Partnerët e Projektit

**Dhoma e Tregtisë
& Industrisë Tiranë**
Chamber of Commerce and Industry of Tirana

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project N°101182855

C I R C U L A R
A L B A N I A
T O U R I S M

Project N°101182855

Co-funded by the
European Union